

حسین سبحانی نیا، نماینده ۶ دوره مجلس و دیپلمات سابق در گفت‌وگو با «شرق»

تأکید بر بررسی سریع‌تر پرونده‌ها برای قرار گرفتن در لیست عفو

معصومه معظلی: هرساله به مناسبت اعیاد مذهبی یا فرارسیدن سالگرد پیروزی انقلاب، به درخواست رئیس قوه قضائیه برخی متهمان و زندانیان مشمول عفو رهبری می‌شوند؛ اما قضیه امسال متفاوت از سال‌های دیگر است. به دنبال اعتراضات چند ماه اخیر، گروهی از معترضان بازداشت و زندانی شدند که بعضاً احکام سنگینی هم برای آنها صادر شد؛ اما در آستانه پیروزی انقلاب، به درخواست رئیس قوه قضائیه، رهبری در اقدامی ماندگار، دستور به عفو گسترده و تخفیف مجازات جمع شایان توجهی از متهمان و محکومان حوادث اخیر را صادر کردند. دستوری که به موجب آن تعداد درخور توجهی از زندانیان و متهمان آزاد و پرونده تعداد دیگری در حال بررسی و بسته‌شدن است. ناگفته نماند در میان بازداشتی‌های اخیر، خبرنگاران و روزنامه‌نگاران بازداشتی هم کم نبودند؛ اما حسین امیرعبداللّه‌ایان، وزیر خارجه کشورمان، در گفت‌وگویی مدعی شد در جریانات اخیر هیچ خبرنگار و روزنامه‌نگاری بازداشت نشده است؛ البته با نگاه جامعی که رهبری و رئیس قوه قضائیه به عفو گسترده متهمان داشتند. بسیاری از خبرنگاران بازداشتی مشمول عفو شدند و روز گذشته مسعود ستایشی، سخنگوی قوه قضائیه نیز درباره احتمال عفو دو نفر از روزنامه‌نگاران که در همان روزهای نخست اعتراضات بازداشت شدند، اظهار کرد: «عفو بر اساس معیار است. اجازه دهید پرونده‌ها با معیارها سنجیده شود و چنانچه مشمول استثنائات نباشد و مشمول معیارها باشد، عفو می‌شوند و در غیر این صورت مشمول عفو نخواهند شد. تا پایان فرایند عفو، خدمت شما عرض می‌کنیم». از این رو با حسین سبحانی نیا، دیپلمات سابق کشورمان که کسوت نمایندگی شش دوره مردم نیشابور در مجلس را به تن داشته و چهار دوره عضو هیئت‌رئیس مجلس بوده است، گفت‌وگو کرده‌ایم. این عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی ادوار مختلف مجلس در گفت‌وگو با «شرق» به توضیح تأثیر عفو گسترده رهبری بر انسجام ملی پرداخت که در ادامه می‌خوانید.

◆ به نظر شما بخش ماندگار رهبری در سال جاری چه تفاوتی با سال‌های قبل داشت؟

مقام معظم رهبری هرساله به مناسبت‌های مختلف نسبت به عفو تعدادی از زندانیان اقداماتی دارند. رئیس قوه قضائیه از ایشان درخواست عفو می‌کند و رهبری هم این درخواست را می‌پذیرند و این امر محقق می‌شود. باین‌حال، بخشش و عفو امسال که به مناسبت ۲۲ بهمن صورت گرفت، متفاوت از سال‌های گذشته بود. با توجه به مسائل و ناآرامی‌هایی که در چند ماه اخیر پیش آمد، برخی افراد، به‌ویژه جوانان تحت تأثیر فضاهای ایجادشده در فضای مجازی، تبلیغات دشمنان و رسانه‌های آن طرف آبی قرار گرفتند و متأسفانه تعدادی از آنها برای آرام‌شدن فضا یا در صحنه‌های درگیری بازداشت شدند. طبعاً مقام رهبری با نگاه پدیده‌ای که همیشه به مسائل کشور و انقلاب داشتند و دارند، هشدارهایی مکرراً به مسئولان فرهنگی و دستگاه‌های فرهنگ‌ساز کشور می‌دادند تا کار فرهنگی انجام دهند و فضای مجازی را کنترل کنند اما متأسفانه این اتفاق‌ها رقم خورد. رهبری تأکید داشتند تا کار فرهنگی انجام شود تا جوانان ما و نسل‌های دوم و سوم انقلاب از انقلاب دور نشوند و تحت تأثیر تبلیغات دشمن قرار نگیرند؛ اما دشمن بعد از اینکه در جنگ فیزیکی و بعد به‌واسطه تحریم‌ها و سپس جنگ روانی در بخش‌های مختلف، نتوانست نتیجه‌ای بگیرد، به عرصه فرهنگی هجوم آورد. تعدادی از جوانان ما هم تحت تأثیر این تبلیغات دشمن قرار گرفتند و گرفتار شدند؛ اما رهبری با همان نگاه پدیده خود در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی مسئله عفو این مجموعه گسترده را به قوه قضائیه اعلام کردند و قوه قضائیه هم تعدادی از آنها را آزاد کرده و

اقدامات لازم برای آزادی گروهی دیگر را در دستور کار خود قرار داده است.

◆ چه اندازه صدور فرمان عفو گسترده می‌تواند انسجام ملی را تقویت کند؟

قطعاً این نگاه در جهت تشدید همبستگی و ایجاد وحدت و انسجام جامعه می‌تواند مؤثر باشد. برخی تحلیلگران معتقدند در ۲۲ بهمن امسال خیل عظیمی در راهپیمایی شرکت کردند که این عفو گسترده و اقدام رهبری و دستگاه قضائی در ایجاد این انسجام ملی بدون تأثیر نبوده است.

◆ به نظر شما اگر عفو رهبری برای همه گروه‌های سیاسی یک درس راهبردی شود، چنین رفتار فراگیری چقدر می‌تواند از نظر بین‌المللی وجهه خوشایند و مثبتی از انقلاب اسلامی به جهان مخابره کند؟

این عفو شامل حال بسیاری از زندانیان می‌شود. رئیس قوه قضائیه اخیراً اعلام کرد زندانیانی که در بخش‌های مختلف شاکی خصوصی دارند، اگر بتوانند رضایت آنها را جلب کنند، می‌توانند مشمول این عفو بشوند. در بخش‌های مختلف هم هر سال تعدادی از این افراد شامل عفو و بخشش می‌شوند. معمولاً قوه قضائیه در آستانه مناسبت‌های مختلف، بررسی‌هایی دارد و مجموعه‌هایی را در رده‌های مختلف در زندان بررسی می‌کند. کسانی که عملکرد مناسبی داشته باشند و رفتارشان اصلاحی باشد، قطعاً در فهرست عفو قرار می‌گیرند. عفو سالانه شامل مجموعه‌های مختلفی می‌شود؛ اما اینکه همه افراد سیاسی با شرایط خاصی که دارند، مشمول عفو رهبری قرار گیرند، شاید موعد آن فراتر سیده باشد. اما قوه قضائیه در راستای برنامه‌ای که معمولاً در مناسبت‌ها و اعیاد مذهبی دارد، فهرستی از زندانی‌ها را تهیه می‌کند که از همه مجموعه‌ها و گروه‌ها در آن قرار می‌گیرند.

می‌شوند؛ اما این را که اظهارات وزیر خارجه بر چه مبنا و اطلاعاتی بیان شده است، مطلع نیستم. هرچند ممکن است اطلاعات یا نگاه وزیر خارجه نسبت به مسئله سیاسی و اغتشاشات متفاوت باشد.

◆ یعنی تعریف وزیر خارجه کشورمان از خبرنگار و روزنامه‌نگار متفاوت از تعریف عام این قشر خاص است؟

ممکن است نگاه و تعریف آقای امیرعبداللّه‌ایان از خبرنگار و روزنامه‌نگار چیز دیگری باشد. در غیر این صورت، افراد مختلفی در رده‌ها و گروه‌های مختلف دستگیر شده‌اند که همه آنها می‌توانند مشمول عفو مدنظر و نگاه رهبری قرار گیرند و از میان بازداشتی‌ها حتماً گروهی هم خبرنگار و روزنامه‌نگار بوده‌اند.

◆ ظاهراً تعهدنامه کتبی از زندانیان و متهمان جریانات اخیر گرفته می‌شود تا مشمول عفو قرار گیرند؛ این درست است؟

تا جایی که من می‌دانم در دستور عفو که از طریق رئیس قوه قضائیه اعلام شد، به چنین مسائلی اشاره نشده بود تا از افراد برای عفو و آزادی تعهد کتبی گرفته شود. حتی در این دستور آمده است که سوءسابقه‌ای برای افراد بازداشتی لحاظ نشود و این بازداشت در پرونده افراد ثبت نشود. حتی برای آینده و مسائل کاری افراد هم لحاظ نشود. این نگاه پدیده و مثبتی است که می‌تواند سوابق را برای آنها پاک کند. اینکه از بازداشتی‌ها برای عفو آزادی تعهد کتبی گرفته شود، مورد تأیید نیست. این عفو مشروط به چنین مسائلی نبوده است و نگاه معظم‌له رفع مشکل قشری از جوانان گرفتار شده‌ای بود که تحت تأثیر فضاهای مسموم قرار گرفتند تا بتوانند مشمول عفو شوند و به زندگی‌شان برگردند.

باین‌حال، در این مرحله به دلیل شرایط خاص و گرفتاری تعداد زیادی از جوانان که بازداشت و زندانی شده بودند، حضور اینها در این پرونده عفو‌ها برجسته شد.

◆ همان‌طور که می‌دانید در این جریانات و اعتراضات، تعدادی از خبرنگاران و روزنامه‌نگاران هم بازداشت شدند؛ به نظر شما آیا آزادی همه آنها نمی‌تواند به عنوان یک امر مثبت، بهره‌وری رسانه‌ای کشور را تقویت کند؟

حتماً همین‌طور است و فکر می‌کنم نگاهی که وجود دارد شامل حال همه این مجموعه‌ها می‌شود. تأکیدی که هم‌روزه رئیس قوه قضائیه به همکارانش دارد، این است که این پرونده‌ها زودتر بررسی شوند تا این مجموعه‌ها بتوانند در فهرست افراد شامل عفو قرار گیرند. این تأکید در راستای نگاه رهبری و اقدامات قوه قضائیه در این‌باره است. بنابراین حتماً روزنامه‌نگاران بازداشتی هم شامل عفو رهبری قرار خواهند گرفت.

◆ حتماً مطلع هستید که آقای امیرعبداللّه‌ایان، وزیر خارجه کشورمان، در مصاحبه اخیر خود با یک رادیوی آمریکایی مدعی شده است در اتفاقات اخیر هیچ روزنامه‌نگار و خبرنگار بازداشتی‌ای نداشته‌ایم. نظر شما درباره این اظهار نظر نادرست و غیرواقعی وزیر خارجه کشورمان چیست؟

اینکه اظهارات ایشان ناظر بر چه موضوعی است، نمی‌دانم؛ اما در ماجرای اخیر و همراهی با اغتشاشگران حتماً افراد روزنامه‌نگار و خبرنگار هم در فهرست بازداشتی‌ها بوده‌اند و آنها هم می‌توانند مثل سایرین در فهرست افراد مورد عفو قرار بگیرند. به اعتقاد من با توجه به نگاهی که هم رهبری انقلاب دارند و هم قوه قضائیه در پیش گرفته است، روزنامه‌نگاران و خبرنگاران بازداشتی هم مشمول عفو

The Longines Legend Diver Watch

Elegance is an attitude

لونجین
LONGINES

SARMAN CO.

1832 Dr. Shariati Ave. Next to Pol-E-Roomi Tehran IRAN

Tel.: +98 21 226.137.52